

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 4 kor. — fill.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

III. évfolyam

1913 február 17.

7. szám.

„Nincs hitel!”

Attól fogva, hogy az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára megtette azt az ismeretes figyelmeztetést, hogy a magyar pénzüzetek óvalosabban és nagyobb körültekintéssel járjanak el tőkéik kihelyezésénél, azt kelle és elég szomoruan tapasztalnunk, hogy ez a figyelmeztetés bombaként hatott a pénzkereskedelmi világban és pénzüzeteketünk valóságos rettegés fogta el.

A legtöbb magyar pénzüzetek, még a legnagyobbak és legtőkeerősebbek is, melyek eladdig duzzadó vitorlákkal eveztek a hitelélet vizein, hitelében bevonták vitorláikat és megkezdették az ugynevezett, körültekintési és óvatossági műveleteket.

I.

Attól kezdve a pénzkereskedelmi pályák már csak szinte irányvesztetten lebegtek a vizeken. A kormányosok megrentették a vezértitkár által felvert vihar első érintésétől.

Ennek a megrettenésnek a következményei voltak az általános hitelmegvonások, hitel megszorítások, hitel felmondások. A kisebb vidéki és fővárosi bankok visszszámítolási hitelét részben teljesen beszüntették, és részben jelentékenyen megmérsékelték.

Ezek viszont az adósaikkal szemben gyakorolták a hitelmegvonási és hitelfelmondási műveleteket.

Az eredménye az lett, hogy igen sok kisebb pénzüzet, ahol kisebb a létalap és bekövetkezett a végelgyengülés és reá a kimulás esete. Csak Kolozsvárt egymagában három pénzüzet került csődbe vagy felszámolásba s egy néhány meg alaposan megtépt vitorlákkal küzdök az elmerüléssel fenyegető viharral.

Ugyanez az eset ismétlődik a legtöbb magyar városban, úgy hogy az ennek következtében katasztrófába sodort bankok száma alaposan felszaporodott.

Ez maga még nem jelent ugyan országos veszedelmet, mert ezek a bajba jutott apróbb bankok amugy is maguk-

ban hordozták a halálos betegség csirait s az aktív működés teréről való leszorításuk még szinte kívánatos is volt.

Ámde, nagy veszedelmekkel jár ez a szokatlan és minden átmenet nélkül való hitelmegvonás a hitelt kereső közönségre nézve s egyben bönítőan hat a kereskedelmi és ipari vállalatokra, a melyek hitel nélkül természetesen nem képesek még csak a statusquot is fenntartani, annál kevésbé valamelyes lépést tenni a továbbfejlődés útján.

II.

Az egytetemes hitelélet terén ennek a megokolatlan hitelmegvonásnak felületlenül nagy romboló hatása van és ez érezhető az élet összes viszonylataiban.

Ma az a helyzet, hogy a pénzüzetek egyáltalán nem állanak a hitelkereső közönség rendelkezésére. Még a tőkeerős nagy bankok is csak kivételesen és csak kifejezetten elsőrangú cégek hiteligényeit s azt is csak mérsékeltelen elégitik ki, míg a hitelre szorult nagy közönség a maga hiteligényeivel teljesen magára van hagyatva.

Es itt van az a baj, amely már országos jellegű és ebben van az a veszedelem, amelylyel az érdekelt köröknek most már hamarosan és érdemlegesen kell foglalkozniok, ha csak azt nem akarják, hogy az egész gazdasági és hiteléletet létalapjaiban megtámadtassék.

Mindeneknek s elsősorban éppen a pénzüzeteknek tudniok kell, hogy amennyiben az egytetemes hitelforrások kiapadnak, akkor a hitelélet gyökerében van megtámadva. Minthogy pedig a gazdasági s az általános megélhetési viszonyok a mai keretekben nem tartathók meg, gondoskodni kell arról, hogy a segítségnek eredményesnek ígérkező eszközeit elsősorban a pénzüzetek ragadják meg s igyekezzenek azokat lelkiismeretesen kihasználni.

III.

A pénzüzetek Kolozsvárt is nagyobbára megtartották már a közgyűléseiket. Ezeken a részvényesek előtt beszámoltak mult évi működésük eredményéről. Valamennyinek az évi jelentése utal ugyan az abnormis gazdasági állapotokra, amelyeket maguk is egészségteleneknek tartauak, ámde (és ez igen sajnálatos dolog) egyik intézet igazgatósága sem helyez kilátásba valami olyan akciót, a melynek célja volna ennek a mai egészségtelen s egyben igen veszedelmes állapotnak a megjavítása. Pedig van ám olyan fontos a hitelélet megjavításának a kérdése, a mint az osztlék, oszlogatás, vagy a tartalékok bő táplálása.

Hogy megmaradjunk a kérdés helyi vonatkozásainál, hát tiszteletteljesen bátrak vagyunk a kolozsvári bankok igazgatóságainak figyelmét a nagy jelentőségű kérdésre felhívni.

Nézetünk szerint erősen közeledünk a 12-ik óra felé. Az okos és megfontolt cselekvésnek az ideje, bekövetkezett.

Álljanak össze a kolozsvári pénzüzetek igazgatói és igazgatóságuk tagjai közös értekezletre. Vitassák meg alaposan a helyzetet. Találják módját annak, hogy miképpen lehetne az intézekeket a hitelkereső közönség szolgáltatára ismét képessé tenni.

Az az állapot, amely már türehtelen, maguknak az intézeteknek is kárára van mert hiszen, ha nem hiteleznek, akkor meglanyhul az üzletmenet s az üzlettelenség vége a csendes kimulás lehet.

De az általános gazdasági érdek az, amely sürgössé teszi ezt az akciót, mert mennél tovább hagyják kielégítetlenül a hiteligényeket, annál nehezebb lesz kipótolni a mulasztásokat.

x Oberding Antal vízvezeték, csatornázás és központi fűtések berendezési vállalata Kolozsvár, Ferenc József-ut 62. szám. Telefon 625.

Leszállított olcsó árak!!

DOBÓ ALBERT ékszerész Kolozsvárt,
Mátyás király-tér 15. (volt Husznik üzlet).

Telefon 842. **Ékszerek, órák, ezüstneműek** stb. tárgyak **leszállított árak mellett.** Telefon 842

Megnyilt

az **Unió gőzmosógyar 4-ik számu**
gyűjtő üzlete

Kossuth Lajos-utca 1-ső szám alatt.

„Kristály”
Gőzmosó gyár
Kolozsvár
Telefon 500.

**Gyűjtő-
telepek**

1. Kis-utca 72. (Gyári központ.)
2. Széchenyi-tér 6. (Bréver-ház.)
3. Monostori-ut 2. (Ákontz-ház.)
4. Deák Ferenc u. 9. (Rueska-ház.)
5. Jókai-utca 2. (Rhédey-ház.)
6. Ferenc József-ut 7. (Ferenc J. szálloda).

Ruhafestés
Vegytisztítás
Gőzmosás

**Allandó
2 kocsi
járat.**

Egy kis kavarodás.

Vándorló szabályrendelet.

Jó sok esztendővel ezelőtt Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága elfogadott, még pedig hosszas tárgyalások után egy szabályrendeletet, mely a lakásbérleti ügyeket szabályozza.

Ez a szabályrendelet attól fogva ötödízben járta meg a maga felsőbb fórumát: a belügyminiszteriumot és ez a hatóság mindig talált valami kifogásolni valót rajta és mindig visszaküldte azt megfelelő átdolgozás végett.

Legeslegutóbb néhány héttel ezelőtt érkezett le a kormány leirata, a mely ismét csak arról szól, hogy a most már egyébként akceptálható szabályrendeletnek a költözködés időpontját megállapító rendelkezése nem hagyható jóvá, mert a belügyi kormány ragaszkodik ahhoz, hogy az emberek Kolozsvárt is május és november hónapokban költözködjének, mint ahogy ezt Budapesten és más nagy városokban cselekszik.

A leiratnál a törvényhatósági bizottság szakosztályai a múlt héten tartott gyűlésükön foglalkoztak, s azt határozták, hogy mi nem tágitunk az április és október hónapoktól, mert hát ez «nálunk mindág így volt» és semmi okunk nincs arra, hogy ezentul másképp legyen.

Hát itt igazán nehéz kiokosodni. Mert épen olyan argumentumot lehet felsorakoztatni az egyik, mint a másik fél igazsága mellett. Végeredményben az igazán egyre megy, hogy valaki április vagy május hónapban szedi fel a sátorfáját. Egyik hónap se válik azzal kedvesebbé, ha abban költözködnék és május sem teszi szebbé a költözködést.

mint amilyen csunya az áprilisban, vagy októberben.

De, ha már arról komolyan szó esik, hogy mikor, lán mégis csak az a fő, hogy mi, kolozsváriak meleg hónapokban akarunk költözni, nem pedig az, hogy a miniszter melyik hónapot tartja szebbnek.

Ha mi úgy véljük, hogy őseink jól megválasztották a hónapokat, hát ragaszkodjunk mi is a hagyományokhoz és ne hagyjuk a jussunkat.

Ebből a nézőpontból tekintve, a szakosztályokkal egyetemben mi is azt javasoljuk, hogy maradjunk meg a régi rendnél, már csak azért is, hogy a tavasz ébredését jelentő májust ezentul is a természetben üdvözölhessük, nem pedig a butorszállító kocsik körül.

x Fogorvosok figyelmébe ajánljuk Hadinger S. Ede foglaboratoriumát.

Fejér Béla

órás és ékszerész

**KOLOZSVÁR,
Széchenyi-tér 5.**

Legolesobb árban kaphatók órák láncok, függők, gyűrűk és mindenféle ékszerek.

T A R C A.

Tengerész-szerelem.

Franciából: Helén.

Le Rouzic kisetett a partra. A déli nap forrón tüzött alá Nantes szürke tetőre, a kikötő hajóra és az ezüstös folyóra. Tizenöt hónapot töltött Le Rouzic távoli tengereken és most égett a vágtyól, hogy karjaiba zárja kis jegyesét.

A parton már várta az öreg szomszédasszony, aki átölelte a hatalmas szál legényt.

— Hát mégis hazajöttél? Igaz, hogy rögtön megházasodol?

— Persze, — felelt Le Rouzic türelmetlenül.

Az öreg asszony felkacagott:

— Megházasodol? Kettőn áll ám a vásár!

A fiú meghökken. Rosszas sejtett.

— Tudod, hogy mindig kedveltelek folytatni az öreg. Amikor az anyad meghalt, én neveltelek, ápoltalak. Megmondom, ahogy van. Catharinet elcsábitotta egy gazdag fiatalember. Cormenaisnak hívják. Egyideig együtt éltek. Aztán a fiú megházasodott.

— Elvette Catharinet?

— Ördögöt Catharinet! Egy másik gazdag lányt. Catherine most a «Három horgony» kabaréban van. Viszontlátásra, fiam.

Le Rouzic elrohant. Ezért küzdött, ezért takarékoskodott tehát. Mindennek vége.

A mulatóhelyen egy kis lány fogadta.

— Most nincs itt egy lélek se.

Le Rouzic kitámolygott. A vére a fejébe tódult, mint a részeg tántorgott az utcákon, hullámzó farka tömegben.

Egy ötlete támadt. Elmegy Cormenaishez. Hogy ott mit fog csinálni, azt még nem tudta.

Bement a házba. Egy inas fogadta.

— Tengerész? Sürgős ügyben? Jöj-jön be — hangzott belülről egy fáradt hang.

Le Rouzic benyitott a pompás dolgozószobába. Az íróasztal mögött elegáns, kiélt arcú fiatal ur ült. Le Rouzic pár szót molyogott. Cormenais félbeszakította.

— Igen, tudom. Értem. Zsarolás.

Le Rouzic keze ökölbe szorult. A másik folytatta igen nyugodtan, unottan:

— Mennyi kell? Elővette a tárcáját fölnyitotta. Csak úgy duzzadt a bankkóttól. Elővett egy kék és rózsaszínű ezrest.

— Fogja. Ezer frank, elég lesz? Most pedig indul. Többet ne lássam. Ha még egyszer jelenkezik, följelentem. Jónapot.

Le Rouzic kábultan türe, hogy ez a ficsur vezényeljen neki. Gépiesen elvette a feléje nyújtott bankjegyet és kiment. Csak az utcán ordított fél. Fölforrt a vére: megfizették! Pfujj!

Megesküdött, hogy visszajön. A keze önkénytelenül a nagy angol ké-

Reményik L. és fiai utódai
Deák András és Tsa
vasnagykereskedése KOLOZSVÁRT

Vasszakmában vágó cikkek

legjobb és legnagyobb bevásárlási helye.

Kalló és Moldvai Kolozsvár,

mü-butor, portál és épület-asztalosok Majális-utca 10. szám alatt.

emberek már akkor rebesgették, hogy ez a tömeges bank és részvénytársaság alapítás nem lehet valami szolid üzleti vállalkozás. Ez aztán hamarosan be is igazolódott. Az Általános Bank kártyavára az első komolyabb érintésre szét-hullott s most a Kereskedelmi Bank szűkös előszobájában bontogatják a Radó ur által összebogozott ügyeket.

Természetesen összeomlottak a vele kapcsolatos mellékkártyavárak is, (Borgói meritett papír; Szivarka hüvely; Reklám vállalat; Borviz kereskedés stb). Radó ur pedig kívül kerül-vén, első utját, mint elsőrangú szélhá-mos a magyar világváros felé vette.

Ott azután még cifrábban csinálta a dolgait. A főváros egyik legelőkelőbb utcájában hat szobás bankhelyiséget bérelt, puha, bársony fotelokkal s ne-héz selyem függönyökkel. Hangzatos címet adott az új banknak, s hogy az Isten áldása se legyen messze, hát el-nőknek megcsipett egy pénzes kano-nokot. Mikor ezzel elkészült, elszedett a jámborabb emberektől vagy 60-70 ezer koronát s most mint ismeretes bele került a csávéba, más szóval cse-ndes lakója az ügyészégi fogháznak, a honnan most már nem is hajlandók ki-bocsátani.

Hogy ebben a kényszerű elvonu-lásban az ő termékeny és nyughatatlan szelleme mit fog kieszelni, nem tudjuk, de a milyen merész finánc-zseni, egy-szer csak arra ébredünk, hogy meg-alapította a

«Vizsgálati foglyok szabadságérté-

sére tévedt a zsebében. Visszajön ehez a gazemberhez és megöli.

Esteledett. Még egyszer elment a «Három horgony»-mulatóba. Egy sze-paréba vezették.

Catherine belépett. Szép és kívá-natos volt most is, mint régen; de a friss arcockskát vastagon fődte a puder és erősen be volt fúzve. Suhogott a selyemtől. A lány odalépett Le Rouzic-hoz és átkarolta. Catherine beszélni kezdett.

Sokat és gyorsan beszélt, minden-téle csacsiságról. Azt a dolgot egy szó-val se említette.

Le Rouzic hallgatta, de a lelke másfelé járt. Arra az időre gondolt, amikor Catherine még az ő friss, ham-vas kis menyasszonya volt. Ez az idő elmúlt. A lelkében megjelent a cse-ndes, boldog családi tűzhely számtalan-szor megáldott képe. Hiába. Vége.

— Ott voltam nála. Ezt adta — mondta végre nyersen és előhuzta az ezrest.

kesítő szövetkezetét s az élére meg-nyerte a trónját inogni érző

Nikita királyt.

Radó urtól még ez is kitelik.

Moziszkcecs a Bazárban.

(Terep-tanulmány)

A Kolozsvári Jótékony Nőegylet március első hetében tavaszi virág-bazárt rendez. A leleményes rendező-ség ez alkalomra az újdonság erejével ható dolgot akar bemutatni, s ez által felkelteni a jótékony és emberbaráti ügy mellett a közönség érdeklődését.

Ezen a duktuson haladva úgy ta-lálták, hogy valami helyi vonatkozásu mozi-szkcecset mutassanak be, amely bizonyára eleven érdeklődéssel fog ta-lálkozni.

Kétségtelen, hogy a rendezőség szá-mítása nem fog csalódást maga után vonni.

A mozi ma még divatját járó lát-ványosság és azzal mindenki igen jó üzletet csinál. A Jótékony Nőegylet is bizonyára jelentős sikerei közé fogja számítani a legközelebbi virágbazárját, s mert mi is igaz örömmel csatlako-zunk azokhoz, akik előre is fényes si-kert jósolnak a Nőegylet eme legújabb vállalkozásának az alábbi sorokban re-produkáljuk lapunk egyik barátjának egy néhány megjegyzését arra való néz-vést, hogy a moziszkcecs-hez való ter-

Catherine elvette és halkán felsi-koltott. Aztán keblébe rejtette a kin-cset.

Le Rouzic fölállt. — Elmegyek — mondta. Catherine arcon csókolta.

— De visszajössz, ugy-e? Várlak. Visszajössz?

— Talán... Lehet... — Ezzel ki-ment.

Tétován kódorgott az utcákon, ahol pezsgett a kikötő éjszakája. A friss ten-geri levegő végre magához térítette és határozott léptekkel megindult, e gye-nesen föl a hajóra, az ügyeletes tiszthez.

— No, mi az, Le Rouzic? Itt fe-lejtett valamit? — kérde a tiszt.

— Egész más dolog, hadnagy ur. Meggondoltam. Beállok megint.

Hajnalban a hajó fölcsedte hor-gonyait és nekivágott a tengernek. És Le Rouzic nem ment vissza többé, se Cormenaishez, se a menyasszonyához.

mészetbeli felvételeket mely pontról eszközöljék.

Barátunk nézete szerint legsikere-sebb felvételek eszközölhetők:

1. A «Németek pallójánál», amely egyik modern festőművésznünk nézete szerint merész vonalakban van meg-konstruálva; függőleges haránt átmet-szései bizonyos nyugodtságot kölcsö-nöznek. Mozifelvételhez elsőrangú lel-hely.

2. A fellegrátiótól a négy ösvítész szobor-csoportozata. Ez a szereplő sze-mélyeknek elsőrangú háttér gyanánt ki-nálkozik, míg az előtért a szeszélyesen kanyarodó, máskülönbén csendes vizü Szamos-folyó alkotná. E felvételnél az elő- és háttér pompásan érvényesülne — egy kötésben.

3. A róm. kath. státuspalota jobb sarka. Ez a peres bolthelyiség a maga nyugodt harmóniájával szerencsével társulna az ott elhelyezendő eleven-képpel. Már pedig mozi-felvételnél fő dolog a harmónikus egybehangzás.

4. A monostori kápolna is szeren-csés hátvédet képezne egy természetes felvételnél. A gyalui havasokból ki-áramló hegyi levegő és a kápolna tör-ténelmi multja ragyogó együttesben jelennének meg a vásznan, mint 27-ik slágerkép.

És így tovább...

x **Diana gőzfürdő** a közegészségi és kényelmi követelményeknek és igények-nek mindenben megfelelően áll a közön-ség rendelkezésére. A fürdő szerdán és pénteken egész nap a nők, a többi napo-
kon reggel 6 órától déli 1 óráig a fér-
fiak részére áll rendelkezésre.

Szegedy Imre Zöldfa szállodája és étterme,

KOLOZSVÁR, Radák-utca 3. szám.

A helyi és vidéki közönség kedvenc találkozója. Havi abonoma, olcsó szobák, mindennap ciganyzene, erdélyi fajborok. — Fogatok részére kitűnő istálló villanyvilágítással

Técsi József

tyukszem és benőtt köröm
műtőterme **Kolozsvár,**

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

Jó bort olcsón csakis

Guttman Márton borszárművelő
Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállítat-nak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztasá-gáért szavatol. — Viszontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hekto-literenként. Iroda: Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.

4

Nagy Domokos

gőzmosó és vegytisztító gyárában készülnek
a legszebb gallérok és mindennemű ruhák.
Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 32. szám. Telefon 1087. szám.

HIREK.

— **A város ügyei.** A városi törvényhatósági bizottság függetlenségi tagjai vasárnap délután a pártkör helyiségében értekezletet tartottak, melyen alig pár kivétellel az összes bizottsági tagok megjelentek. Az értekezleten a febr. 20-iki közgyűlésre kitűzött fontosabb kérdéseket vitatták meg s jöttek azokra nézve egyetértő megállapodásra. Különösen a villamos vasút kérdése állott a homlokterben, melyre nézve szintén egyöntetű megállapodás jött létre.

— **A Kossuth asztaltársaság estélye.** A kolozsvári Kossuth Lajos asztaltársaság legközelebbi estélyét e hó 19-én a Központi szálló emeleti termében tartja meg. Ez alkalommal a Kossuth-serleggel dr. *Kolozsvári Bálint* egyetemi tanár mond fejköszöntőt, felolvasást pedig dr. *Páter Béla* gazdasági akadémiai igazgató tart. Az estélyen a földrészek énekkara is működni fog.

— **A zenekonzervatoriumból.** A kolozsvári zenekonzervatorium igazgatóválasztmányát elnöke gróf *Béldi Ákos* intézkedése következtében március 1-re ülésre hívták össze. Ezen az ülésen fogják az igazgatói állásra beérkezett pályázatokat átvizsgálni s jelentésüket megtenni. Egyik-másik újság — nem tudni mi okból — folyton sürgeti a pályázatok elintézését. Ez a siettetés azonban egyáltalán nem megokolt, hiszen az igazgatói állás erre a tanévre már amugy is be van töltve. Minden dolog úgy az igazgatásban, mint az oktatásban, teljesen rendben megy, s az új igazgató a következő iskolai évig amugy sem kezdí meg a működését. Semmi ok nincs tehát arra, hogy a választmány

elsíesse a dolgot csak azért, mert esetleg valamelyik pályázó érdeke ezt úgy kívánná. Őszig van még elég idő.

— **Előléptetések a kolozsvári takarékpénztár és hitelbanknál.** A kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság igazgatósága vasárnap tartott ülésén dr. *Viski László*t jogügyi igazgatóvá, *Mina Jánost* és *Kovács Aladart* igazgató-helyettesekké, *Pap Jenőt* és *Reich Ernőt* cégvezetőkké nevezte ki.

— **Szakülés.** Az Erdélyi Muzemegylet holnap — kedden — délután 5 órakor az egyetem ásványtani intézetében szakülést tart, mely alkalommal dr. *Szádeczky Gyula* egyetemi tanár és dr. *Szentpéteri Zsigmond* tanársegéd tartanak szakelőadást.

— **Közgyűlés a hitelszövetkezetben.** A Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezete vasárnap délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyát az alapszabályok módosítása képezte. A közgyűlést dr. *Török István*, a szövetkezet elnöke vezette. A közgyűlés az igazgatóságnak a betétek felmondási idejére vonatkozó alapszabályi intézkedés módosítását tárgyzó javaslatát elfogadta.

— **Önképzőkori ünnepély.** A kolozsvári ev. ref. theologiai fakultás ifjúságának önképzőköre vasárnap délután a díszteremben ünnepes ülést tartott, melyen nagy számu érdeklődő közönség jelent meg. Az ülést *Szele György* tárgrogató szöloja vezette be. *Bencze Domokos* több költeményét olvasta fel. *Varga Lajos* elmefuttatást tartott a dohányszásról; *Zimmermann Béla* zongorajátéka, *Darvas Lajos* szavallata voltak még műsoron. A közönség minden számot tetszéssel fogadott.

— **Felolvasó ülés.** A kolozsvári izraelita felolvasó-egyesület vasárnap dél-

után a városház nagytermében szép számu közönség jelenlétében felolvasó ülést tartott, melyet dr. *Eisler Mátyas* főrabbi, az egyesület elnöke nyitott meg tartalmas és nagyhatásu beszéddel. Felolvasást *Weisz Elza* tartott «A nő a modern regényben» címen. Érdekes fejtegetéseit nagy tetszés kísérte. *Fekete Mihály*, a nemzeti színház tagja olvasott fel néhány hangulatos verset az újabb héber költőktől.

KÖZGAZDASÁG.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság közgyűlése.

Kolozsvár, február 16.

A kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság vasárnap délelőtti tartotta tizenharmadik évi rendes közgyűlést, báró *Jósika Sámuel*, valóságos, belső titkos tanácsos, főrendiházi elnök Öexcellenciája elnöklésével. Az elnök megnyitotta a közgyűlést, üdvözölte a megjelent szépszámu részvényeseket és konstataulta, hogy 92 részvényes 7912 részvényt tett le, minek következtében a közgyűlés határozatképes.

A közgyűlésen megjelentek: báró *Jósika Sámuel*, *Bányai Károly*, gróf *Bethlen Balázs*, dr. *Boér Elek*, *Bocsánczy László*, *Betegh Péter*, *Bocsánczy Tódor*, *Bodor Bertalan*, *Dvorák Ede*, *Dorgó Albert*, *Deák Zsigmond*, dr. *Dömötör Béla*, *D. Deák József*, *Ehrlinger József*, dr. *Gergely Albert*, *Gyárfás Benedek*, dr. *Gámán József*, *Gáll Gyula*, *Gajzágó Tivadar*, *Hajós József*, *Hirsch Adólf*, dr. *Haller Gusztáv*, *Imbry János*, dr. *Kolozsvári Sándor*, dr. *Korbuly Domokos*, *Kovács Aladár*, *Kozma Ferenc*, *Keresztesi Pál*, *László Gyula*, dr. *Lászlóffy István*, *Lészai Ferenc*, gróf *Lázár István*, *Mayer Májer*, *Mina János*, dr. *Mihály József*, *Merza Gyula*, dr. *Marschalkó Tamás*, *Müller Béla*, *Nemes Albert*, dr. *Papp József*, *Pap Jenő*, *Pap Kristóf*, *Pusztai Kálmán*, *Rónay Elemér*, *Reményik Károly*, *Reich Ernő*, *Sigray Pál*, dr. *Sebestyén József*, dr. *Szabó Dénes*, *Szőcs Ede*, *Tischler Mór*, dr. *Teutsch Ernő*, dr. *Tompa Kamil*, *Tokaji László*, *Trandafir Miklós*, *Válcay Kálmán*, dr. *Visky László*, *Versényi Tibor*, *Walder Gyula*, *Ziegler Béla* stb.

Az igazgatósági jelentés előterjesztése előtt dr. *Szabó Dénes* udvari tanácsos szép szavakkal üdvözölte báró *Jósika Sámuel*t, főrendiházi elnökké történt kinevezetése alkalmából és a közgyűlés általános helyeslése közepette hatásosan köszönte meg az igazgatóság elnöki székében kifejtett eredményes működését, miáltal az intézet felvirágoztatása körül hervadhatatlan érdemeket szerzett.

Az igazgatóság előterjesztette ezután a múlt évi mérleget és zárszámadásokat és jelentésében megemlíti, hogy az intézet üzletmenete a lefolyt üzletévben, dacára a nyomasztó gazdasági és pénzügyi viszonyoknak, minden üzletágban fokozatos fejlődést mutat és a múlt évi üzleteredménynek megfelelően abban a helyzetben van, hogy a részvényeseknek az előző évinél 1 koronával magasabb osztalék kifizetését indítványozhatja. Az igazgatósági jelentés szerint a múlt évi tiszta nyereség az 1911. évi nyereséghez képest 251.022.16 koronát tett ki, mely összegből az alapszabályszerű levonások után 191.362.09 korona állott a közgyűlés rendelkezésére.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóságnak ama javaslatát, hogy a 10,000 darab 200 korona névértékű részvények esedékes szelvénye 16 koronával beváltassék. Tisztviselők jutalmazására 10,000 korona,

ÜZENETEK.

Egy adakozó. Amint a napi lapok újabb közléseiből ön is értesülhetett a Kolozsvári Erekllye Muzem által annak idején a Kossuth-szoborra gyűjtött két és fél ezer korona dolgát rendezték. E szerint a gyűjtött összeg takarékpénztárilag, mint betét van kezelve és a betéti könyvek is meg vannak. Mindenesetre célszerű dolog volna az, hogy a Kossuth szoborbizottság mely a gyűjtés ügyét vezeti és a gyűjtött adományokat gyümölcsözteti birtokába is vegye az Erekllye Muzem-től az ott őrzött betéti könyveket. Az Erekllye Muzem már amugy sem folytat sem gyűjtést, sem egyéb akciót, így hát semmi komoly oka nem lehet arra, hogy az eddig általa gyűjtött és általa kezelt összeget át ne adja az arra egyedül illetékes szoborbizottságnak. Azt hisszük, hogy ha a szoborbizottság eziránt megkeresi a Muzem vezetőségét, hát meg is kapja a jelzett betéti könyveket s azt mint ilykép gyűjtött összeget e címen, de a többivel együttesen kezelheti.

Adófizető polgár. Ne tessék vérmes reményekkel tekinteni a tervezett városi villamos vasut rentabilitása elé. A ki egy, kissé betekint a közelmúltba és egyben alaposan megvizsgálja az adott helyzetet, az meggyőződhetik arról, hogy csak Kolozsvár belterületét s azt is csak módfelett hiányosan behálózó villamos vasut szolgálni fogja ugyan a

közlekedési érdekeket, ámde az feltétlen bizonyos, hogy pénzügyi eredménye egyáltalán nem lesz ennek a vállalkozásnak. És mert Kolozsvár már nyakig uszik az adósságban s most már még adósságot sem lehet könnyű szerrel csinálni és mert a 76 százalékos pótdadó már amugy is elviselhetetlen teher a polgárság vállain ilyen körülmények között feltétlenül tartozkodni kell minden kockázatos vállalkozástól. Ajánljuk is a bizottsági tagoknak, hogy a közgyűlésen jól fontolják meg a dolgot s ha már okvetlen kell az a villamos vasut, hagyják azt meg a magánvállalkozásnak ha ennek van kedve kockázlatni a tőkéjét, hát az jó, de a város ezt nem teheti, mert ez a «házi kezelés» alaposan megboszulhatja magát s a polgárságot nem szabad ilyen bizonytalan kimenetelű dolgok elé állítani.

Hivatalnok. A kolozsvári Március 15-iki bizottságnak az elnöke *Sándor József*, az EMKE főtitkára. A bizottságról ön tévesen írja, hogy nem működik, mert az épen az utóbbi napokban már meg is tartotta a szokásos gyűlést, s egyben meg is állapította a jelen évi emlékünnepele programját is. Ezt még részleteiben nem hozták ugyan nyilvánosságra, de hát addig még van idő megtudni, hogy mik lesznek a program főbb pontjai.

nyugdijalap gyarapítására 10,000 korona, jótékonycélokra 8000 korona, a tartalékalapnak pedig 985,000 koronára való kiegészítésére az alapszabályszerű dotáción kívül 1952.58 korona adományoztassék s hogy a maradvány 1409.51 korona a jövő évi szám-lára vitessék át.

A jelentések tudomásulvétele után a közgyűlés úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta, majd dr. Papp József részvényes méltatta az intézetnek a súlyos gazdasági viszonyok között való tartása körül a vezetőségnek szerzett érdemeit és indítványára az igazgatóságnak, felügyelőbizottságnak, valamint a tisztviselői karnak köszönetet mondott a közgyűlés.

Végül a választásokat ejtették meg, melynek sorá a kilépő igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat újra megválasztották s az igazgatóságba új tagul nagygyrnei Erney Károlyt, a felügyelőbizottságba pedig új tagokul dr. Boér Eleket és dr. Dömötör Bélát választották meg.

Báró Jósika Sámuel elnök a közgyűlést a jelen voltak lelkes éljenzése között bezárta.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Barcsay Domokos elhalálozott igazgatósági alelnök helyébe *Lészai Ferencet* alelnökké választották meg, *Bocsánzi László* ügyvezető igazgatót, vezérigazgatóvá nevezték ki.

x **Felhívom** a t. disznót ölö közönséget, hogy zsirbödönök úgy, fehér mint zománcozott bádokban olcsó árért nagy választékban kapható *Biró Márton* bádogos üzlete Széchenyi-tér 37. sz.

x Zsebkések, ollók, borotvák, stb., szemüvegek, orrcsipesek, színházi és tábori látszók, hőmérők, vivőeszközök, párbajfegyverek, revolverek nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben kaphatók: *Kun Mátyás Fia* műköszörüs, késes, kardműves, látszerész és műszerész üzletében Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 2. szám. «Szandrik» Alpakka evőeszközök eredeti gyári áron.

x **Hegedüs Ferenc** cipészipari szak-tanító és előnyösen ismert cipésmester, Mátyás király-tér 13. szám házban cipésműhelyt rendezett be, ahol egy-bek közt orvosi rendelet szerint konstruált anatómiai lábbeliket is készít, méltányos áron és pontos kiszolgálással.

x *Kispipa vendéglőben* havi abononó éllap szerint, jó izletes magyar konyha, valamint kitűnő pontos kiszolgálás. Tisztelettel *Bodor Márton* vendéglős.

Színház.

Heti műsor a téli színházban.

Hétfő: Bolygó hollandi. (Tóth Sárika vendég-játékával. Bérlet 120. D.)

Kedd: Éva. (24-edszer. Bérlet 121. A.)

Szerda: Medeia, utána Thyklops. (Elször. Az antik drámák sorozatos előadásainak hatodik estéje. A bevezető előadást Csen-geri János dr. tartja. Bérlet 122. B.)

Csütörtök: Kyklops (2-odszor.) utána Paraszt-becsület. (Tóth Sárika vendégjátékával. Bérlet 123. C.)

Péntek: Bella. (Ujdonság, elsőször. Bérlet 124. D.)

Szombat: Bella. (Másodszor. Bérlet 125. A.)

Vasárnap d. u.: Leányvásár. (Félhelyárakkal.)

Vasárnap este: Bella. (3-adszor. Bérlet 126. B.)

x **Incze Elek** utóda **Fuhrmann Miklós** könyvkötészete **Kolozsvárt, Szentegyház-utca 7 szám.** Ajánlja tetemesen megnagyobbított és ujonnan jól felszerelt műhelyét, ahol képzett munkásokkal a legdiszesebb munkától a legegyszerűbbig elsőrendű anyaggal, mérsékelt árért, pontos időre állók becses megrendelők rendelkezésére. Munka-felvételi helyek: Kossuth Lajos-utca 2 szám Fuhrmann M. papirkereskedésében és Szentegyház-utca 7 sz. Telefon szám mindig 249. — Használt de jókarban levő gépek olcsón eladók.

Felhívás.

A n. é. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy az

ősz és téli ujdonságok

teljesen raktárra érkeztek.

Ugy mint:

Costüm szövetek
Ruha szövetek
Bársonyok
Barchettek
Tenisz flanel
Válkendő.

A költözködők figyelmébe:

Ágy garniturák
Szőnyegek
Csipke és szövet függöny
Kész mátrácok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

Maradok tisztelettel

Hohn Bertalan

Kolozsvár,

Wesselényi M.-u. 5.

Telefon 878.

x **Tanuljunk világnyelveket a Berlitz iskolában!** Január hó első napjaiban új tanfolyamok nyílnak az angol, francia, német, olasz és román nyelvek elsajátítására, továbbá magyar kurzusok külföldiek részére. — A csoportok 3-6 tagból állanak és díjazásuk igen mérsékelt. — Kereskedelmi alkalmazottak és egész napon át elfoglalt személyek részére külön tanfolyamok este fél 9-től fél 10-ig. Kimerítő felvilágosítással szolgál a Berlitz nyelviskola igazgatósága Ferenc József-ut 4. (Uránia palota.) Prospektus ingyen és bérmentve. Telefon 895. Fordítási iroda az intézetben.

x **Erdély legszebb ékszer-üzlete!** **BENEDEK SANDOR** Kolozsvár, *Wesselényi Miklós-utca 13. sz. alatt.* — Telefon 721. sz. — Ékszer-, ezüst-, műipari tárgyak legszebb kivitelben és legolcsóbb árban. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltek.

Ingyen recept mindazoknak, akik gyakori csömörben szenvednek. Ajánlom, hogy az előnyösen

ismert **Korona**

vendéglőből jó, tiszta

„Szilágysági“ bort

vegyenek. Nem kételkedik, ha meggyőződik, hogy a Korona vendéglő „Szilágysági“ borától, ha minden évés után egy pohárral iszik, úgy attól a csömör örökre elmúlik. — Akinek pedig nincsen étvágya, annak határozottan jót tesz a Korona vendéglő kisüstön főzött **seprópálinkája**. Fontos tudni, hogy Pecsénye bort 1 koronáért, Leányka bort 1 kor. 40 fillérért, Sepró- és Szilvapálinkát 2 kor. 40 fillérért rendelésre **teljesen pénz nélkül** házhoz szállít a

KORONA vendéglős Kolozsvárt,

Kossuth Lajos-utca 49. szám.

Nagy János

kőfaragó-üzlete

Kolozsvárt

Petőfi-utca 22—24.

Villanyos erőre be-rendezett márvány, gránit, syenit, andesit sirkő- és butor-márvány gyára. ::

Elvállal mindenféle kőfaragó munkákat.

(Saját márvány-és mészkőbányák.)

BITTO REZSŐ

ELSŐRENDŰ ÜR-DIVAT KÜLÖNLEGESSEGER
KOLZSVÁR ÜZLETE MÁTYÁS-KIR. TER. U.
TELEFON 128.

BÁLI INGEK, KEZTYŰK, BÁLI CIPŐK,
KALAP ÉS GYLINDER UJDONSÁGOK,
TELISAPKA, FELÖLTŐ NAGY VÁLASZTEKBAJ
KAPHATÓ

Magnás-Kaszinó nyilvános étterme

Deák Ferenc-
utca 16 szám.

Elsőrendű konyha. Friss, csapolt Drèher korona sör. Valódi fajborok. Színház után friss vacsora. Estéknént Balogh Jancsi és fia ujjonnan szervezett zenekara játszik. Havi abonemát elfogadok. Számos látogatást kér:
Szilágyi Béla vendéglős.

Mezőgazdasági Bank és Tak.-pénztár R.-T.

Elfogad betéteket betéti könyvecskékre és folyó számlára legelőnyösebb kamatozás mellett naptól napig s a tőkekamatadót is az intézet sajátjából fizeti s azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Lombard kölcsönöket nyújt értékpapírosokra előnyös kamatláb mellett.

Váltókat leszámítol előnyös kamatfizetés mellett.

Kölcsönöket nyújt ingatlanokra való betáblázás és váltófedezet alapján.

Folyószámla hiteket nyújt fedezettel előnyös kamatfizetés mellett.

Értékpapírokat vesz és elad napi árfolyamon.

Foglalkozik minden a bank és takarékpénztár tiszteletkörhöz tartozó ügyleteket.

Az igazgatóság.

Szigethy Lajos

uriszabó üzlete

Kolozsvár

☛ Telefon 11—50 ☚

Kossuth Lajos-utca 36.

Hazai és külföldi szöveteket a legválogatottabb s legfinomabb izlést kiellégítően állandóan raktáron tartok.

Minden munka saját műhelyemben készül.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szolid ár!

Modern szabászat!

Pontos kiszolgálás!

Csász. és kir. udvari szállítók!

Legelősből **butor bevásárlási forrás**

Erdély legnagyobb butorgyára.

MESTITZ MIHÁLY ÉS FIAI

butorgyára,

Marosvásárhelyt Széchenyi-tér 41.

Telefonszám: 112—113.

Kolozsvárt,

Unio-utca 7. szám. Telefonsz. 661.

Csakis kitűnő minőségű árukat hoz forgalomba és azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.

Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül részletre.

Vidéken meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Menyasszonyi kelengyék
rendkívüli nagy választékban.

Fűrészgyárunkban mindennemű épületfa, deszka, lécsindely, tölgyfaparkett olcsón kapható.

Erzsébet gőz- és kádfürdő

Kolozsvárt
Kisszamos-utca 1-5ő szám.

Legújabbán átalakítva és berendezve.

Nyitva reggel 1/5-től.

Ifjúság részére 30% kedvezmény.

Telefon szám 393.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI

Részvénytársaság Kolozsvár,
MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR (Bánffy-palota.)

Garage és javítóműhely:
Honvéd-u. 29. Fiókok: Brassó, Marosvásárhely és Nagyvárad.

Világhírű gyártmányú és versenyeket ismételt nyert benzinüzemű autók, továbbá az eddig egyetlen leg-tökéletesebb villanyüzemű autók eladása. — Automobil kellékek és alkatrészek, garagirozás és szakszerű javítás saját modernül felszerelt villanyüzemű műhelyünkben.

Karosszeria készítés, festés és bőrözés, jótállás mellett.

Teherautó eladása és teherfuvarozások leggyorsabb lebonyolítása.

Személyszállító járatok beállítása Erdély területén bárhol

Biasini Szálloda és étterem Kolozsvár.

Olcsó és tiszta szobák.

Kitűnő magyar konyha.

Olcsó árak. Eredeti fajborok.

Havi abonoma.

Hadinger S. Ede

fogászati laboratoriuma

Kolozsvár,

Forduló-utca 5. I. em.

HIRDETÉSEK

FÖLVÉTELNEK
AKIADÓ HIVATALBAN
KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

Erdélyrészi
Magyar Jelzálog bank r. t.
Kolozsvár, Pózsa-utca 1. szám.

Betétek

5⁰/₁₀-al

kamatoztatnak.

Váltóleszámitolás.

Szelvények és kisorsolt értékek
beváltása. Tőzsdei megbízások.

Megérkezett
**a tiroli férfi és női
ének és táncsoport**
a „CLUB“-kávéházban
hangversenyez

művészi programja.

Számos látogatást kér

HUNWALD GYULA

a „Club“ kávéház tulajdonosa.

Unió-utca 6.

SZINKÖR - MOZGÓ

Előadások
hétköznapokon

5 órákor
6¹/₂ órákor
8 órákor
9¹/₂ órákor

Helyárak
hétköznapokon

Páholyülés 85 fill.
Földszinti ülés 52 " "
Állóhely 12 " "
Alsóerkély 42 " "
Felsőerkély 22 " "
(a jegyadóval együtt)

Műsor:

Hétfőn és kedden.

A sátán

Az ember tragédiája
7 képben.

Helyárak
vasárnapokon

Páholyülés 52 fill.
Földszinti I. hely 52 " "
" II. hely 32 " "
Állóhely 12 " "
Alsóerkély 42 " "
Felsőerkély 22 " "
(a jegyadóval együtt)

Előadások
vasárnapokon

2¹/₂ órákor
4 órákor
5¹/₂ órákor
7 órákor
8¹/₂ órákor
10 órákor

8
Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Fanta István

uri szabó üzlete

Kolozsvár, Szentegyház-u. 1. sz.

Finom angol szabóság.
Nagy szövet-
raktár hazai és angol

szövetekben.

Tisztelettel:

Fanta István.

Cipőt akar?

Akkor forduljon

Papp Mihály

(Kossuth Lajos-utca) cipészhez,
mert készít önnek szépet, elegánsat
és fesset, bármely fővárosival
versenyképes. Vidéki megrende-
léshez elegendő egy használt cipő
beküldése.

Pontos kiszolgálás. Jutányos ár.

Ritka alkalom!

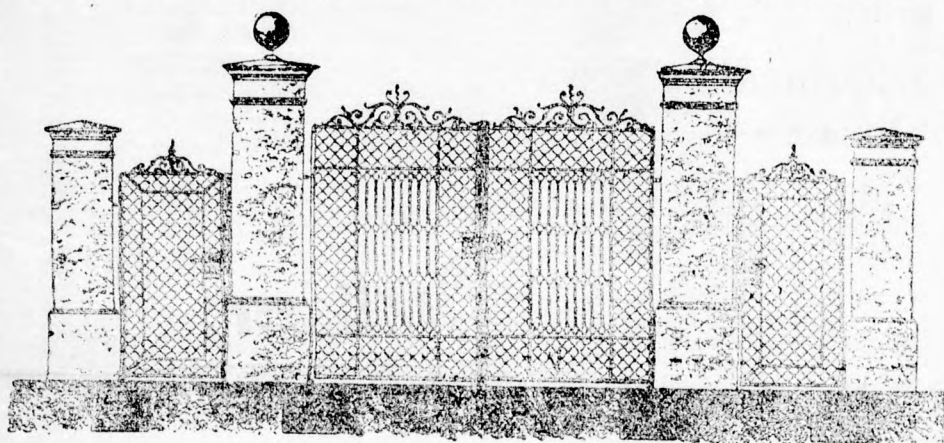
Raktáromon levő 3000 darab
leányka és női felöltőt, szörme-
kabátot, női bundát, muffot és
boát leszállított árban árusítom.
Kabátok 10 koronától feljebb!!

Tisztelettel:

Bányai Sámuel és Fia utóda
Szentegyház-utca 1. szám alatt.

(Státus-palota.)

Kitüntetve jó munkáért és versenyképességért arany-, ezüst és bronzérmekkel stb.

LEBER GYULA első erdélyi
sodrony-sző-
vet-fonat,
kertkerítés és ruganyos acél-sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. és Petőfi-utca 13. szám.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint: kertek,
erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

Gépfonatait-, disz-kerítéseit, disz-kapuit.
Szabadalmazott gépfonatok 26 fillértől feljebb.

Telefonszám 439. Olcsó kerítések! Telefonszám 439.

Képes árjegyzékkel bérmentve szolgálók!

Friedrich Károly

Mérnök

Beton- és Vasbeton-Építési Vállalat

Kolozsvár.

Iroda: Ferencz József-ut 110-112. Tel. sz. 836.

Ezen hely lefoglalva

Taufer Dezső

vaskereskedése részére

Wesselényi Miklós-utca 24. szám.

B. Bak Sándor

műlakatos mester

KOLOZSVÁR MALOM-UTCA 16. SZÁM.

Telefon: 508.

Ujonnán épült gyárában készít mindennemű
rácsmunkát, épület-vasalást stb.

a „Szultberger“-féle

ablakzáraknak, melyek a legjobbak, erdélyrészi bizományi raktárai